

elCasino
CENTRE CULTURAL
SALA D'EXPOSICIONS

Ajuntament
de Manresa

COSMÓGRAF 2017

Repensant l'humà del segle XXI

Del 27 d'octubre al 14 de desembre

COSMOGRÀF

2017

Repensant l'humà del segle XXI

El pensament filosòfic, científic, artístic és una eina per entendre el món i transformar-lo. Amb aquest objectiu us presentem aquest nou projecte que vol interpel·lar la ciutat cada tardor.

Conjuntament amb les diverses entitats que programen la línia de pensament del Centre Cultural el Casino, i d'altres espais de la ciutat que s'han sumat al projecte, hem plantejat aquest COSMÒGRAF com un espai de reflexió i diàleg, on cada any es treballarà un concepte concret. En aquesta primera edició, volem reflexionar sobre el posthumanisme i plantejar-nos com serà l'ésser humà del segle XXI.

També volem trencar el binomi ciències i lletres, perquè el coneixement de la realitat és global i comporta plantejaments tècnics, científics, però també ètics, morals, filosòfics, artístics... Ometre qualsevol punt de vista és esbiaixar la capacitat crítica, innovadora i transformadora dels humans. COSMÒGRAF és, doncs, un projecte transversal, i al qual volem que sigui molt present la comunitat educativa. També volem portar a la ciutat referents en els diferents àmbits del pensament, perquè el coneixement i el talent quedin com a pòsit ciutadà; perquè una ciutat amb coneixement, amb informació i amb capacitat crítica és una ciutat més implicada i compromesa amb els seus conciutadans i amb el món que li ha tocat compartir.

Veniu al COSMÒGRAF amb tots els sentits ben oberts i gaudiu-ne, reflexioneu i descobriu noves finestres.

Anna Crespo i Obiols
Regidora de Cultura
Ajuntament de Manresa

Xavier Valls Rota i Mercè Garcia
Grup de Professors de Filosofia
de la Catalunya Central

Repensant l'humà del segle XXI

Del 27 d'octubre al 14 de desembre

Fins al 29 d'octubre

IMMERSOS EN LES DADES

Adaptació de l'exposició "Big Bang Data" del CCCB

Sala d'exposicions del Centre Cultural el Casino. Passeig de Pere III, 27

Horari: De dimarts a diumenge i festius de 18 a 21 h. Dilluns no festiu, tancat.

"Immersos en les dades" explora l'emergència de la base de dades com a marc de pensament cultural i polític i els efectes de la dadificació del món, un procés tan determinant al segle XXI com ho va ser l'electrificació al segle XIX.

Organitza: Centre Cultural el Casino, Ajuntament de Manresa, Diputació de Barcelona i CCCB

Divendres 27 d'octubre a les 19 h

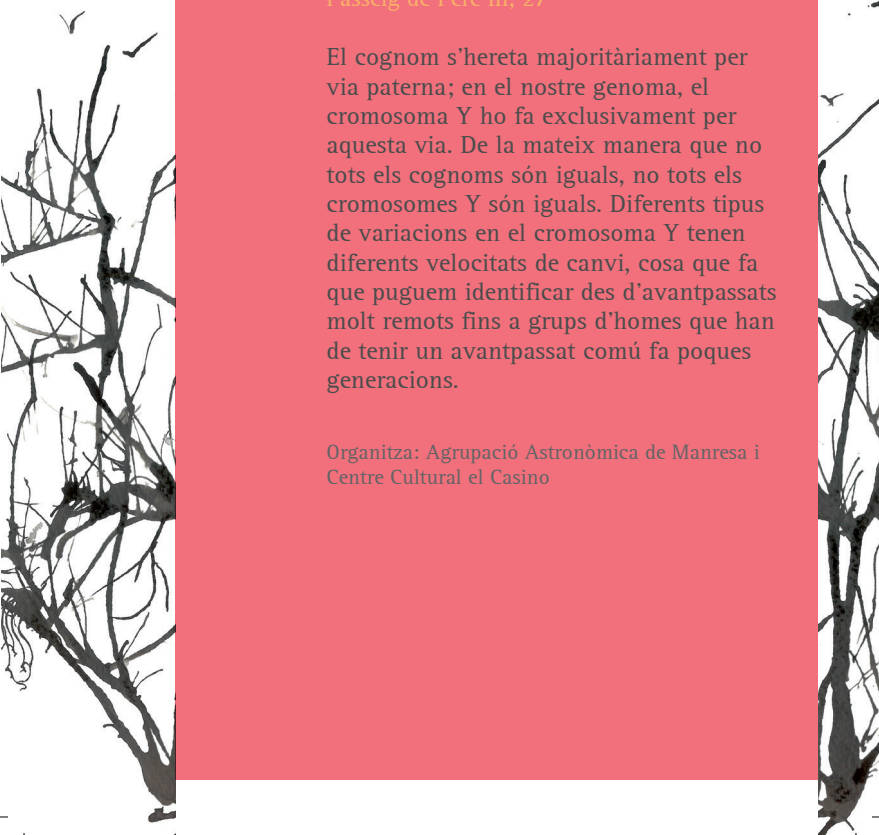
**POST-HUMANS, TRANS-HUMANS O
A-HUMANS? LA RE-ARTICULACIÓ
DE LA CONDICIÓ HUMANA A
TRAVÉS DE LES TECNOLOGIES**

A càrrec de Laura Benítez, doctora en filosofia per la UAB amb una tesi sobre la relació entre pràctiques artístiques i biotecnologies

**Sala d'actes del Centre Cultural el Casino.
Passeig de Pere III, 27**

Aquesta xerrada proposa una introducció als debats contemporanis sobre la condició humana a través de les pràctiques artístiques que treballen amb les tecnologies. Com ens afecten les tecnologies? Podem pensar futurs possibles per canviar el present a través d'aquestes propostes?

Organitza: Cercle Artístic de Manresa i Centre Cultural el Casino

Divendres 3 de novembre a les 20 h

EN EL NOM DEL PARE: COGNOMS I CROMOSOMA Y

A càrrec de Francesc Calafell, Institut de Biologia Evolutiva (CSIC-UPF), Barcelona

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino.
Passeig de Pere III, 27

El cognom s'hereta majoritàriament per via paterna; en el nostre genoma, el cromosoma Y ho fa exclusivament per aquesta via. De la mateixa manera que no tots els cognoms són iguals, no tots els cromosomes Y són iguals. Diferents tipus de variacions en el cromosoma Y tenen diferents velocitats de canvi, cosa que fa que puguem identificar des d'avantpassats molt remots fins a grups d'homes que han de tenir un avantpassat comú fa poques generacions.

Organitza: Agrupació Astronòmica de Manresa i Centre Cultural el Casino

Dimarts 14 de novembre a les 19 h
**CLUB DE LECTURA FILOSÒFIC
SOBRE EL LLIBRE ÀNGELS I
ROBOTS DE JORDI PIGEM**

Amb Mercè García i Àngels Cots

Sala Taller de la Biblioteca del Casino.
Passeig de Pere III, 35

Per a Jordi Pigem, la societat hipertecnològica i consumista tendeix a ocultar un tret fonamental de la naturalesa humana: la nostra incompletesa. Aquesta societat no porta, òbviament, a la salvació o a l'alliberament. No hi porta perquè no hi ha mai un lloc d'arribada amb prou tecnologia i consum per no necessitar-ne més. No hi porta, tot i que un dels aspectes més seductors de la publicitat és la seva promesa de plenitud i, implícitament, de salvació. Sembla que la consciència de la gravetat dels reptes que afronta la humanitat era més gran fa uns anys que no pas avui. I no és que aquests reptes siguin menors, la majoria s'han agreujat i se n'hi han afegit d'altres. Però sembla que en comptes de créixer en consciència i responsabilitat, hem crescut en distraccions.

Organitza: Grup de Professors de Filosofia de la Catalunya Central, Biblioteca del Casino i Centre Cultural el Casino

Dijous 16 de novembre a les 20 h

ELS AVANTATGES BIOLÒGICS I SOCIALS DE LA MORT

A càrrec de David Jou, catedràtic de
Física de la Matèria Condensada de la
Universitat Autònoma de Barcelona

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino.
Passeig de Pere III, 27

Evolutivament, en les espècies pluricel·lulars, resulta més avantatjós dedicar energia a la reproducció que no pas a la conservació del propi cos. Això renova contínuament les energies de l'espècie i la possibilitat de dur a noves espècies. Socialment, la successió de les generacions, en lloc del manteniment indefinit d'una generació, és avantatjós per al conjunt de la humanitat. De tota manera, la vida en general té límits temporals a la terra, i en el conjunt de l'univers.

Tenir present la mort estimula a una profunditat i intensitat més gran de la vida.

Organitza: Grup de Professors de Filosofia de la
Catalunya Central i Centre Cultural el Casino

Divendres 17 de novembre a les 20 h

QUÈ EN SABEM, DEL NOSTRE GENOMA?

A càrrec de David Comas, investigador de la Unitat de Biologia Evolutiva del Departament de Ciències Experimentals i de la Salut de la UPF

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino.
Passeig de Pere III, 27

Des de fa mes d'una dècada disposem de la seqüència del nostre genoma. Però, què és un genoma? Quina informació porta? Quines són les diferències entre dos genomes humans? Com canviarà el nostre genoma en el futur? Aquestes són qüestions que s'han abordat en els darrers anys i que permeten entendre la diversitat de la vida, de les espècies i dels individus dins les poblacions. Entendre el genoma ens ajudarà a aplicar aquest coneixement al camp de la salut i de la vida.

Organitza: Agrupació Astronòmica de Manresa i Centre Cultural el Casino

Dimarts 21 de novembre a les 20 h

CAFÈ FILOSÒFIC

Tertúlia moderada per Mercè Garcia i
Àngels Cots

Espai Rubiralta. Muralla de Sant Francesc, 14

Tertúlia que girarà a l'entorn del
transhumanisme i el posthumanisme.
Estarà moderada per Mercè Garcia i
Àngels Cots, professores de filosofia i
coordinadores del Club de Lectura de
Filosofia de la Biblioteca del Casino de
Manresa.

Organitza: Grup de Professors de Filosofia de la
Catalunya Central i Centre Cultural el Casino

Hi col·labora: Espai Rubiralta

Dimecres 22 de novembre a les 12.30 h

GATTACA

Projecció cinematogràfica

Auditori Plana de l'Om. Plana de l'Om, 6

La pel·lícula presenta una visió pròpia d'una distòpia, d'un món on és possible la selecció genètica extrema, de manera que els fills es veuen lliures de tares i malalties hereditàries. Això ocasiona que només els seleccionats puguin optar a determinats treballs.

Projecció exclusiva per a instituts.

Organitza: Cine Club Manresa, Grup de Professors de Filosofia de la Catalunya Central

Dijous 22 a les 20 h

**PRESENTACIÓ DEL LLIBRE
“ENXARXATS”, DE CARME TORRES
(EDITORIAL MALES HERBES,
2017) I TERTÚLIA SOBRE LES
POSSIBILITATS D'INTERNET**

Amb Carme Torras, doctora en Informàtica, professora d'investigació a l'Institut de Robòtica (CSIC-UPC), membre de la Reial Acadèmia de les Ciències i escriptora; Ramon Mas, filòsof, escriptor i editor de l'editorial Males Herbes; i Anna Roca, llibretera de la Papasseit de Manresa i historiadora de l'art especialitzada en art i cultura digital.

Llibreria Papasseit. Barcelona, 25

Carme Torras ens planteja una novel·la d'anticipació ambientada en el nostre present, una història inquietant sobre les possibilitats d'Internet i sobre les responsabilitats i implicacions que comporta la nostra constant interacció dins la xarxa. Enxarxats és una de les primeres obres de ficció entorn dels problemes ètics que genera l'ús d'Internet.

Organitza: Llibreria Papasseit i Editorial Males Herbes

Dijous 23 de novembre a les 20 h

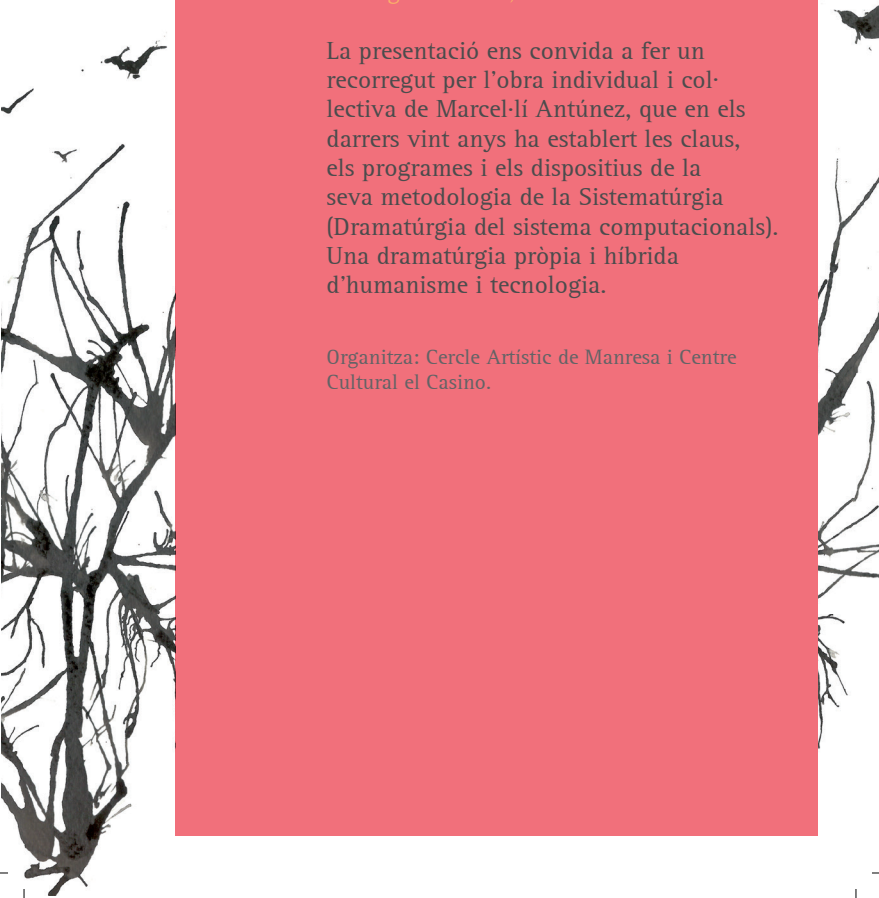
COSSOS HÍBRIDS: DEL CONCEPTE POSTHUMANISTA A LA UTOPIA TRANSHUMANISTA

A càrrec de Josep Martí, antropòleg
del Consell Superior d'Investigacions
Científiques (IMF-CSIC) i professor col·
laborador de la UOC.

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino.
Passeig de Pere III, 27

Mentre el posthumanisme ens convida
a conceptualitzar els nostres cossos de
manera diferent de com ho havíem fet
fins ara, el transhumanisme promou la
transformació de l'ésser humà de manera
radical. Avui parlem del cibernorg com el
resultat de la combinació d'elements
orgànics i cibernètics. Tot això fa que ens
qüestionem on comença i on acaba l'ésser
humà.

Organitza: Grup de Professors de Filosofia de la
Catalunya Central, Institut Català d'Antropologia i
Centre Cultural el Casino

Divendres 24 de novembre a les 19 h

CAP A L'ILLA BALENA

Sistematúrgia amb Marcel·lí Antúnez
Roca

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino.
Passeig de Pere III, 27

La presentació ens convida a fer un recorregut per l'obra individual i col·lectiva de Marcel·lí Antúnez, que en els darrers vint anys ha establert les claus, els programes i els dispositius de la seva metodologia de la Sistematúrgia (Dramatúrgia del sistema computacionals). Una dramatúrgia pròpia i híbrida d'humanisme i tecnologia.

Organitza: Cercle Artístic de Manresa i Centre Cultural el Casino.

Dimarts 28 de novembre a les 19 h

**PRESENTACIÓ DEL LLIBRE “ELS
MIL COLORS DE LA VIDA: LLUM
I OMBRES DESCONCERTANTS DEL
NOSTRE PRESENT”, DE JOAQUIM
SALA PUJOLRÀS**

A càrrec de Joaquim Sala Pujolràs,
filòsof i autor del llibre; Xavier Valls,
professor de filosofia; i Jaume Huch,
editor.

Llibreria Parcir. Guimerà, 74

Recorre els mil colors de la vida humana, amb transformacions accelerades, i, per això entra en escenaris i situacions surrealistes, virtuals, fictícies i kafkianes, per analitzar millor, entre contrastos, les entranyes dels signes del nostre temps. En definitiva, el surrealisme dels escenaris serveix a l'autor per tractar d'entendre la confusa realitat actual, distorsionada per la postveritat i amb un futur pintat tecnològicament de càlculs i algoritmes.

Organitza: Grup de Professors de Filosofia de la
Catalunya Central, Edicions l'Albí i Llibreria Parcir

Dimecres 29 de novembre a les 20 h

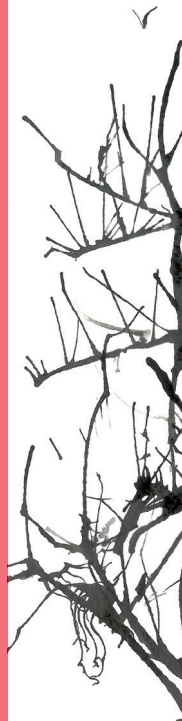
PESSICS DE VIDA

Amb Lluís Torner, físic, director de l'Institut de Ciències Fotòniques (ICFO) i Premi Nacional de Recerca 2016, entrevistat per Abel Gallardo, periodista.

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino.
Passeig de Pere III, 27

Els ICFOnians -de l'Institut de Ciències Fotòniques- són dones i homes a qui fascina l'exploració, buscar coses noves, solucionar problemes importants. Empenyen les fronteres del món quàntic, les energies netes i la nanomedicina. Vénen de més de 60 països i creuen que amb passió i alegria tothom pot millorar una miqueta el món.

Organitza: Demarcació de la Catalunya Central del Col·legi de Periodistes de Catalunya i Centre Cultural el Casino

Dijous 30 de novembre a les 20 h

PER QUÈ CERQUEM LA IMMORTALITAT?

A càrrec de Jordi Pigem, filòsof i
escriptor

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino.
Passeig de Pere III, 27

La por a la mort ens fa fugir de la vida, i avui aquesta fugida pren la forma d'utopies tecnològiques. Són versemblants? Tenen sentit? No hi ha maneres millors de respondre a aquesta por a la mort i a la finitud? I si tot plegat és molt més senzill, i més fascinant, del que ens prometen les fantasies tecnològiques.

Organitza: Grup de Professors de Filosofia de la
Catalunya Central i Centre Cultural el Casino

Dijous 14 de desembre a les 20 h

AVANÇA LA NEUROCIÈNCIA CAP EL CONTROL DE LA MENT HUMANA?

A càrrec d'Ignacio Morgado Bernal,
catedràtic de Psicobiologia i director de
l'Institut de Neurociències de la UAB

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino.
Passeig de Pere III, 27

L'optogenètica, una tecnologia desenvolupada en els darrers deu anys, permet activar o desactivar voluntàriament en temps molt precisos les neurones que fan possible estats mentals particulars. Els seus resultats en la investigació amb rosegadors estan sorprenent els mateixos científics i el seu desenvolupament en el futur, potser no gaire llunyà, pot constituir un mètode revolucionari de control del cervell i la ment humana.

Organitza: Grup de Professors de Filosofia de la
Catalunya Central i Centre Cultural el Casino

Repensant l'humà del segle XXI

Repensant l'humà del segle XXI

Del 27 d'octubre al 14 de desembre

Fins al 29 d'octubre

EXPOSICIÓ "IMMERSOS EN LES DADES"

Sala d'exposicions del Centre Cultural el Casino

Divendres 27 d'octubre a les 19 h

POST-HUMANS, TRANS-HUMANS O A-HUMANS? LA RE-ARTICULACIÓ DE LA CONDICIÓ HUMANA A TRAVÉS DE LES TECNOLOGIES

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino

Divendres 3 de novembre a les 20 h

EN EL NOM DEL PARE: COGNOMS I CROMOSOMA Y

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino

Dimarts 14 de novembre a les 19 h

CLUB DE LECTURA FILOSÒFIC SOBRE EL LLIBRE ÀNGELS I ROBOTS DE JORDI PIGEM

Sala Taller de la Biblioteca del Casino

Dijous 16 de novembre a les 20 h

ELS AVANTATGES BIOLÒGICS I SOCIALS DE LA MORT

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino

Divendres 17 de novembre a les 20 h

QUÈ EN SABEM, DEL NOSTRE GENOMA?

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino

Dimarts 21 de novembre a les 20 h

CAFÈ FILOSÒFIC

Espai Rubiralta

Dimecres 22 de novembre a les 12.30 h

GATTACA Projectió cinematogràfica

Auditori Plana de l'Om

Dijous 22 a les 20 h

**PRESENTACIÓ DEL LLIBRE “ENXARXATS”,
DE CARME TORRES I TERTÚLIA SOBRE LES
POSSIBILITATS D'INTERNET**

Llibreria Papasseit

Dijous 23 de novembre a les 20 h

**COSSOS HÍBRIDS: DEL CONCEPTE POSTHUMANISTA
A LA UTOPIA TRANSHUMANISTA**

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino

Divendres 24 de novembre a les 19 h

CAP A L'ILLA BALENA

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino

Dimarts 28 de novembre a les 19 h

**PRESENTACIÓ DEL LLIBRE “ELS MIL COLORS DE
LA VIDA: LLUM I OMBRES DESCONCERTANTS DEL
NOSTRE PRESENT”, DE JOAQUIM SALA PUJOLRÀS**

Llibreria Parcir

Dimecres 29 de novembre a les 20 h

PESSICS DE VIDA

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino

Dijous 30 de novembre a les 20 h

PER QUÈ CERQUEM LA IMMORTALITAT?

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino

Dijous 14 de desembre a les 20 h

**AVANÇA LA NEUROCIÈNCIA CAP EL CONTROL
DE LA MENT HUMANA?**

Sala d'actes del Centre Cultural el Casino

Organitza i coordina:

Ajuntament
de Manresa

elCasino
CENTRE CULTURAL
SALA D'EXPOSICIONS

GRUP DE PROFESSORS DE FILOSOFIA
DE LA CATALUNYA CENTRAL

Coorganitzen:

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya
DEMARCATIÓ
CATALUNYA CENTRAL

COL·LEGI
una altra
educació
és possible

Col·laboren:

LLIBRERIA PAPASSEIT

LLIBRES PARCIR

ESPAI RUBIRALTA

INSTITUT CATALÀ D'ANTROPOLOGIA

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació
Barcelona

Il·lustració: Marina Berdalet

